

Hem>Dina rättigheter>Tilltalade (brottmål)

Tilltalade (brottmål)

Spanien

I dessa faktablad förklaras vad som händer när någon misstänks eller åtalas för ett brott som prövas genom en rättegång i domstol.

I den spanska konstitutionen erkänns människors värdighet, deras okränkbara rättigheter, fri personlig utveckling samt respekt för lagen och andras rättigheter.

Själva konstitutionen omfattar människors grundläggande rättigheter och friheter, vilket återspeglar den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och de internationella fördrag och avtal om mänskliga rättigheter som Spanien har ratificerat.

De allmänna grundläggande rättigheter som ingår i den spanska konstitutionen utvecklas i nationell lagstiftning.

Rättigheterna för den part som är föremål för utredning/åtalad i brottmålsprocesser anges särskilt i den spanska straffprocesslagen (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), där

termen "misstänkt" (*investigado*) används om en person som är föremål för utredning på grund av sin anknytning till ett brott,

termen "åtalad" (*encausado*) används om en person som, när utredningen har slutförts, formellt åtalas av den rättsliga myndigheten för att ha deltagit i utförandet av ett visst brott,

de spanska termerna *acusado* (normalt den person mot vilken en anklagelse har riktats i muntliga förfaranden) och *procesado* (normalt den person mot vilken en anklagelse har riktats i en viss typ av brottmålsprocesser), som båda kan översättas med "åtalad" på svenska och som kan användas omväxlande med den spanska termen *encausado* i lämpliga skeden av förfarandet, fortsätter att användas.

Om du är ett brottsoffer hittar du utförlig information om dina rättigheter [här](#).

Sammanfattning av brottmålsprocessen

Inledning

Förfarandet kan inledas

genom ett klagomål till den behöriga myndigheten (polis, åklagarmyndighet eller jourdomstol),

genom klagomål från någon person, oavsett om personen är brottsoffret eller inte,

genom en polisrapport,

av rannsakningsdomaren på eget initiativ.

Utredningsfasen

Brottmålsprocessen inleds med en förundersökning, under vilken målet förbereds, det påstådda brottet utreds och bevis samlas in för alla de omständigheter som kan påverka brottsrubriceringen och gärningspersonernas skuld, varvid berörda personer och ekonomiska tillgångar säkras.

Utredningens slut

Förundersökningen kan leda till följande:

Att ärendet avskrivs och avslutas, om det inte finns några bevis för ett brott eller om det inte finns någon känd gärningsperson.

Att förfarandet fortsätter med den s.k. mellanliggande fasen, vars syfte är att avgöra om utredningen har slutförts och åtal kan väckas.

Efter att det relevanta åtalet har väckts och svarsskriften ingetts kallas parterna till rättegången.

Rättegång

Rättegången, som är offentlig (med vissa undantag), hålls inför en annan domare eller domstol än den som genomförde utredningen och avslutas med en fällande dom, eller

friande dom.

I båda fallen kan domen överklagas till högre instans av endera parten.

Faktablad

Information om alla dessa skeden i förfarandet och om dina rättigheter finns i faktabladen. Denna information ersätter inte juridisk rådgivning utan är endast avsedd som vägledning.

Europeiska kommissionens roll

Observera att Europeiska kommissionen inte har någon funktion i medlemsstaternas brottmålsprocesser och att den inte kan hjälpa dig om du har klagomål.

I dessa faktablad finns information om hur du lämnar in klagomål och till vem du ska vända dig.

Klicka på länkarna nedan för att komma till den information du behöver

1 - Mina rättigheter under utredningen

2 - Mina rättigheter under rättegången

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Senaste uppdatering: 22/03/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

1 - Mina rättigheter under utredningen

Påverkar det utredningen om jag är utländsk medborgare?

I allmänhet påverkar det inte brottsutredningen om den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare. Utländska medborgare har samma rättigheter som en spansk medborgare som är föremål för utredning och har även vissa särskilda rättigheter, såsom rätten till kostnadsfri tolk, om den utländska medborgaren inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum. Om utländska medborgare är häktade som ett led i brottsutredningen har de rätt att kräva att deras konsulat när som helst underrättas om frihetsberövandet och var de hålls häktade, och de har också rätt att få besök av sitt lands konsulära myndigheter samt att kommunicera och korrespondera med dem.

Att den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare kan beaktas vid beslut om deras individuella situation (häktning) under brottmålsprocessen och om antagande av andra åtgärder som är mindre restriktiva, såsom beslagtagande av pass eller förbud mot att lämna landet.

Vilka skeden har utredningen?

Syftet med brottsutredningen är att samla in bevis för att ett brott kan ha begåtts och identifiera de påstådda gärningspersonerna.

Det finns två faser här:

Polisen: Polisen utreder de sakförhållanden som är kända och som kan utgöra ett brott. I detta syfte kontaktar polisen alla personer som antas ha deltagit i händelserna, samlar in bevis, inhämtar vittnesmål osv.

Domstol (före rättegången): Om polisen konstaterar att brott kan ha begåtts och identifierar de parter som påstås vara ansvariga, skickar den en polisrapport till rannsakningsdomaren, som inleder motsvarande brottmålsprocess. I förekommande fall vidtar rannsakningsdomaren lämpliga åtgärder (förhör av parter som är föremål för utredning och vittnen, erhållande av relevanta handlingar, husrannsakan, ämnesanalys osv.).

Om det inte finns några bevis för att ett brott har begåtts eller om gärningspersonen är okänd kommer förundersökningen att läggas ned.

Om det finns bevis för att ett brott har begåtts kommer åtgärder att vidtas för att fortsätta förfarandet genom ett "mellanliggande förfarande", vars syfte är att avgöra om utredningen är fullständig och om bevisningen är tillräcklig för att väcka åtal.

Efter att det relevanta åtalet har väckts och svarsskriften ingetts kallas parterna till rättegången.

Den spanska åklagarmyndigheten (*Ministerio Fiscal*) måste hållas underrättad under hela brottsutredningen och får begära att rannsakningsdomaren (*Juez de Instrucción*) genomför alla utredningsåtgärder som den anser vara relevanta. Om den anser att det inte finns tillräckliga bevis för att ett brott har begåtts eller vilka gärningspersonerna är, får den begära att förundersökningen läggs ned. Om den anser att det finns tillräckliga bevis för att en person har begått ett brott kommer den dock att inge motsvarande åtalsakt när förundersökningen är avslutad.

Insamling av bevisning / utredningsbefogenheter

Kriminalpolisen (*Policia Judicial*) ansvarar för att genomföra de utredningsförfaranden som krävs för att fastställa om lagen har överträtts, samla in relevanta bevis och identifiera förövarna. Detta utförs under överinseende av den domare som ansvarar för förundersökningen, som i samtliga fall måste godkänna utredningsförfaranden som utgör en kränkning av de grundläggande rättigheterna (husrannsakan, avlyssning av kommunikation osv.). Den spanska åklagarmyndigheten (*Ministerio Fiscal*) måste hållas underrättad under hela brottsutredningen och får begära att rannsakningsdomaren genomför alla utredningsåtgärder som den anser vara relevanta.

Anhållande

I regel får anhållandet inte vara längre än vad som är absolut nödvändigt för att klargöra sakförhållandena och under inga omständigheter längre än 72 timmar, den maximala tid efter vilken den anhållne måste friges eller överlämnas till den rättsliga myndigheten.

Beslut om anhållande fattas av polisen i de fall som föreskrivs i lag. Beslutet kan också fattas av den spanska åklagarmyndigheten eller direkt av rannsakningsdomaren. I undantagsfall får anhållandet göras av privatpersoner, som är skyldiga att omedelbart överlämna den anhållne till den rättsliga myndigheten.

Anhållandet ska ske på ett sådant sätt att så lite skada som möjligt orsakas den anhållne eller den anhållnes anseende och tillgångar. De som fattar beslut om anhållande och de som genomför anhållandet måste säkerställa vederbörlig respekt för den anhållnes konstitutionella rätt till heder, privatliv och den egna bilden.

Efter att polisen har klargjort sakförhållandena, och inom den rättsliga tidsramen på 72 timmar, kommer den anhållne att friges eller överlämnas till den rättsliga myndigheten.

Förhör

Den part som är föremål för utredning upplyses om sina rättigheter och uppmanas att yttra sig om de omständigheter som är föremål för utredningen. Den part som är föremål för utredning kan välja att tiga och inte yttra sig eller att inte besvara någon av de frågor som ställs, eller förklara att han eller hon endast kommer att avge vittnesmål inför domaren.

Den part som är föremål för utredning har rätt till advokat. Om parten inte väljer någon advokat själv tilldelas parten en offentlig försvarare. Parten har också rätt att i enskildhet rådgöra med sin advokat innan parten avger vittnesmål.

Om den part som är föremål för utredning är utländsk medborgare och inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum, är döva eller har hörselnedsättning, eller har språksvårigheter, har parten rätt till kostnadsfri tolk.

Den part som är föremål för utredning har rätt att inte vittna mot sig själv.

Den part som är föremål för utredning kan också erkänna sig skyldig till alla eller något av de brott som parten misstänks för. Utredningen eller rättegången kommer dock ändå att genomföras. Beroende på typ av straff och brott får dock en snabbrettegång hållas. I dessa fall får partens advokat träffa en överenskommelse med den spanska åklagarmyndigheten om en fällande dom men reducerad påföljd.

Häktning

Häktningsbeslut får endast fattas om rannsakningsdomaren anser det lämpligt, på begäran av den spanska åklagarmyndigheten och/eller någon åklagare. Under alla omständigheter måste de rättsliga kraven vara uppfyllda och åtgärden syfta till ett legitimt mål (att skydda brottsoffret och/eller neutralisera riskerna för att den misstänkte avviker, fortsätter sin brottsliga verksamhet eller förstör eller döljer bevis).

Vilka är mina rättigheter under utredningen?

Alla som misstänks för ett straffbart brott får utöva sin rätt till försvar och ingripa i förfarandet så snart de har underrättats om det, i vilket syfte de kommer att informeras om följande rättigheter på ett begripligt och lättillgängligt språk:

Rätten att informeras om vilka gärningar de misstänks för och alla relevanta ändringar i föremålet för utredningen och de misstänkta brotten.

Rätten att i god tid, och under alla omständigheter före förhör, få insyn i förfarandet för att säkerställa rätten till försvar.

Rätten att agera i brottmålsprocessen för att utöva sin rätt till försvar i enlighet med lagen.

Rätten att fritt välja advokat (med de undantag som anges i den spanska straffprocesslagen).

Rätten att begära kostnadsfritt rättsligt biträde, förfarandet för att göra detta och villkoren för att beviljas biträde.

Rätten till kostnadsfri översättning och tolkning i enlighet med den spanska straffprocesslagen.

Rätten att tiga och att inte yttra sig eller att inte besvara någon av de frågor som ställs.

Rätten att inte vittna mot sig själv.

Har jag rätt till tolk eller översättare?

Alla som är föremål för utredning kommer omedelbart att informeras skriftligen, på ett lättfattligt och lättillgängligt språk som de förstår, om vilka gärningar de misstänks för, samt om sina rättigheter, särskilt rätten till kostnadsfri tolk för utländska medborgare som inte förstår eller talar spanska eller det officiella språk på vilket förfarandet äger rum, döva eller personer med hörselnedsättning eller språksvårigheter.

Under utredningen tar denna rättighet formen av rätten att biträdas av en tolk som använder ett språk som den person som är föremål för utredning förstår, under alla förfaranden där det krävs, inbegripet förhör av polisen eller den spanska åklagarmyndigheten och alla domstolsförhandlingar, och rätten att använda en tolk vid samtal med sin advokat i direkt anknytning till efterföljande förhör eller avläggande av vittnesmål, eller som är nödvändiga för ingivande av överklaganden eller andra processuella yrkanden.

Har jag rätt att få information och ta del av handlingarna i målet?

I allmänhet har du rätt att informeras om vilka gärningar du misstänks för och alla relevanta ändringar i föremålet för utredningen och de misstänkta brotten. Du har också rätt att i god tid, och under alla omständigheter före förhör, få insyn i förbandet för att säkerställa rätten till försvar, med rättsligt fastställda undantag.

Om du har anhållits kommer du också att informeras om skälen till anhållandet och dina rättigheter (särskilt rätten att få tillgång till handlingar som är nödvändiga för att bestrida anhållandets eller frihetsberövandets laglighet).

Har jag rätt att tala med advokat och underrätta en tredje part om situationen?

Du har rätt att fritt välja advokat (med de undantag som anges i den spanska straffprocesslagen) och att biträdas av den advokaten utan onödigt dröjsmål. Rätten till försvar omfattar rättsligt bistånd från en advokat, som du själv kan välja, eller, om du inte gör det, en offentlig försvarare, som du kan kommunicera med och träffa i enskildhet, bl.a. innan du avger vittnesmål till polisen, den spanska åklagarmyndigheten eller den rättsliga myndigheten (med de undantag som fastställs i lagen) och som kommer att närvara vid alla vittnesmål samt varje medgivande, vittneskonfrontation och rekonstruktion av händelsen.

Om du anhålls får en familjemedlem eller annan valfri person utan onödigt dröjsmål underrättas om frihetsberövandet och om var du hålls i förvar. Utländska medborgare har rätt att kräva att hemlandets konsulat underrättas om situationen.

Du har också rätt att utan onödigt dröjsmål kommunicera per telefon med en tredje part som du väljer. Utländska medborgare har rätt till besök av hemlandets konsulära myndigheter och rätt att kommunicera och korrespondera med dem.

Har jag rätt till rättshjälp?

Du har rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd om du är spansk medborgare eller utländsk medborgare som är lagligen bosatt i Spanien, och bevisar att du inte har tillräckliga resurser för rättegången enligt de villkor som fastställs i lag.

Rätten till kostnadsfritt rättsligt bistånd omfattar befrielse från advokatarvoden om advokat krävs enligt lag och om domaren eller domstolen, även när detta inte är obligatoriskt, uttryckligen kräver detta för att garantera likabehandling av parterna i förbandet. Hjälpen av advokat beviljas en anhållen eller häktad som inte har utsett en advokat, för varje polisåtgärd som inte är ett resultat av pågående rättsliga förbanden eller vid första inställelse inför ett rättsligt organ, däribland inställelse genom ombud. När det gäller offer för könsrelaterat våld, terrorism och människohandel, samt minderåriga eller personer med intellektuell funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom, kommer det kostnadsfria rättsliga biståndet att omfatta kostnadsfri rådgivning och vägledning omedelbart innan talan väcks.

v. Vad är viktigt att veta om

Oskuldspresumtion

Oskuldspresumtionen är rätten för alla som är föremål för utredning eller som är åtalade i brottmålsprocesser att behandlas som om de vore oskyldiga fram till lagakraftvunnen fällande dom.

Oskuldspresumtionen har två aspekter: som regel när det gäller behandling och som regel när det gäller dom. Som regel när det gäller behandling innebär den att parter som är föremål för utredning ska behandlas som om de vore oskyldiga fram till lagakraftvunnen fällande dom. Som regel när det gäller dom ska oskuldspresumtionen beaktas vid bedömningen av bevisningen, eftersom domaren i brottmålsprocesser måste utgå från att den part som är föremål för utredning är oskyldig, vilket innebär att personen frias genom lagakraftvunnen dom om åklagarsidan inte till fullo kan bevisa att parten är skyldig.

Rätten att tiga och rätten att inte vittna mot sig själv

Rätten för den part som är föremål för utredning att tiga och inte vittna mot sig själv är en grundläggande rättighet som parten kan utnyttja utan att drabbas av några negativa konsekvenser.

Att den misstänkte tiger kan inte ersätta en brist på tillräckligt bevismaterial. Oavsett om den misstänkte tiger eller ej måste med andra ord åklagarsidan bevisa att brottet har begåtts. Om det finns bevis och den misstänkte, när denne konfronteras med åklagarsidans bevis, inte svarar eller inte lämnar tillräckliga förklaringar till sin fördel, kan tystnaden anses bekräfta skulden. Därför är det viktigt att den misstänkte är medveten om åklagarsidans bevis innan personen yttrar sig.

Om det saknas tillräckliga bevis mot den misstänkte kan personens tystnad inte användas som bevis av åklagarsidan.

Bevisbörda

Den materiella bevisbördan ligger uteslutande på åklagarsidan och inte på försvaret. Oskuldspresumtionen överför bevisbördan till åklagarsidan, som ensam har ansvar för att bevisa de sakförhållanden som ligger till grund för talan (ansvaret ligger aldrig hos försvaret). Dessutom måste denna bevisföring vara tillräcklig för att inte bara ge domstolen bevis på att en straffbar gärning har inträffat, utan också på den åtalades straffrättsliga ansvar för denna gärning.

Vilka särskilda skyddsåtgärder finns för barn?

Om den person som är föremål för utredningen är underårig genomförs förundersökningen av den spanska åklagarmyndigheten för ungdomar (*Fiscalía de Menores*) och rättegången vid den spanska ungdomsdomstolen (*Juzgado de Menores*), eftersom detta är en domstol med särskild behörighet enligt grundlag 5/2000 av den 12 januari 2000 om underårigas straffrättsliga ansvar. Enligt denna lag är underåriga mellan 14 och 18 års ålder straffrättsligt ansvariga, men omfattas av ett särskilt rättssystem. Om underåriga anhålls kommer de därför att överlämnas till åklagarmyndighetens ungdomsavdelning (*Secciones de Menores de la Fiscalía*) och personer med föräldraansvar, förmyndare eller faktiska förmyndare informeras om att de har anhållits och var de befinner sig, så snart det fastställs att de är underåriga.

Om den underåriga är utländsk medborgare informeras hemlandets konsulat om att de har anhållits.

Vilka särskilda skyddsåtgärder finns för utsatta misstänkta?

För närvarande är inte skyddsåtgärder för utsatta misstänkta systematiskt införda i den spanska lagstiftningen, och även om detta föreskrivs i förslaget till straffprocesslag har denna ännu inte trätt i kraft.

Särskilda skyddsåtgärder för utsatta misstänkta förekommer därför här och där i den spanska lagstiftningen, exempelvis i form av den föreskrivna användningen av begripligt och lättillgängligt språk under brottmålsprocesser, rätten till kostnadsfri tolk för döva eller personer med hörselnedsättning eller språksvårigheter osv.

Vilka rättsliga tidsfrister gäller under utredningen?

Den rättsliga utredningen ska avslutas inom tolv månader.

Om det före utgången av denna period konstateras att utredningen inte kommer att hinna avslutas, får domaren på eget initiativ eller på begäran av en part och efter att ha hört parterna bevilja förlängningar för perioder på högst sex månader.

Dessa förlängningar antas genom ett beslut med motiverade förklaringar av orsakerna till att utredningen inte hann slutföras i tid samt av de särskilda åtgärder som krävs och deras relevans för utredningen. I tillämpliga fall avslås också en begäran om förlängning genom ett motiverat beslut.

Vad händer under förundersökningen, och vad finns det för alternativ till häktning och möjlighet för överlämnande till hemstat (europaisk övervakningsorder)?

En europeisk övervakningsorder gör det möjligt för en misstänkt eller åtalad att i avvaktan på rättegång undvika häktning och åtnjuta provisorisk frihet i hemvistlandet. En europeisk övervakningsorder utfärdas för att garantera principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet enligt artikel 18 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, eftersom den möjliggör likabehandling av EU-medborgare som misstänks ha begått ett brott i en annan medlemsstat än den där de är bosatta, när det gäller deras individuella situation i väntan på rättegång.

Senaste uppdatering: 22/03/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

2 - Mina rättigheter under rättegången

Var äger rättegången rum?

Rättegången äger rum vid den behöriga domstolen. Vilken domstol som är behörig avgörs i allmänhet av brottets allvar och var brottet begicks. Med hänsyn till rätten till en rättvis rättegång genomförs rättegången inför en annan domare än den domare som ledde förundersökningen.

Kan åtalspunkterna ändras? Om så är fallet, vilken rätt har jag till information om detta?

Ja, efter bevisupptagningen får åklagarmyndigheten ändra brottsrubriceringen för de påstådda gärningarna, förutsatt att omständigheterna förblir desamma och inga nya sakförhållanden tillkommer, så att alla delar av den nya brottsrubriceringen ingår i den första. I sådana fall får försvaret begära att förhandlingen skjuts upp för att lägga fram ny bevisning.

Vilka är mina rättigheter under domstolsförhandlingen?

Du har rätt till information om åtalspunkterna, ett försvar och hjälp av en advokat, rätt att inte vittna mot dig själv och att inte svara på de frågor som ställts samt rätt till oskuldspresumtion. Du har också rätt till det sista ordet när rättegången avslutas.

Måste jag närvara i domstolen? Vilka villkor gäller för att vara frånvarande under rättegången?

Enligt spansk rätt måste den åtalade närvara för att rättegången ska kunna hållas. Detta härlerde sig från rätten till effektivt rättsligt skydd (vilket förebygger ett otillräckligt försvar) och rätten till ett korrekt rättsförfarande (däribland rätten att gå i svaromål).

Du måste närvara vid rättegången för att försvara dig, men rättegången kan hållas i din frånvaro om du, trots att du lagligen har kallats, uteblir utan goda skäl och det yrkade straffet inte överstiger två års fängelse eller sex års annat straff. Plötslig sjukdom utgör goda skäl att inte inställa sig, i vilket fall förhandlingen skjuts upp.

Har jag rätt till tolk eller översättare?

Du har rätt till kostnadsfri översättning och tolkning. Du har rätt till tolk om du inte talar spanska eller det officiella språket på den ort där rättegången äger rum. Du har även rätt till en skriftlig översättning av de handlingar som är nödvändiga för ditt försvar.

Har jag rätt till en advokat?

Ja, du har rätt till advokat, som du kan utse själv, eller i annat fall en offentlig försvarare, som du får kommunicera med och träffa i enrum. Endast vid ringa brott krävs inte rättsligt biträde.

Vilka andra processuella rättigheter bör jag vara medveten om? (Exempelvis misstänkta som inställer sig vid domstol.)

Du bör vara medveten om att du har rätt att använda alla bevis som du anser vara nödvändiga för ditt försvar (vittnen, sakkunniga, handlingar, inspelningar osv.), förutsatt att de godkänns av domaren eller domstolen. Du har rätt till en offentlig förhandling, såvida inte domaren eller domstolen av säkerhets- eller ordningsskäl beslutar något annat i enlighet med lagen, för att säkerställa ett tillräckligt skydd av de berörda parternas grundläggande rättigheter, särskilt brottsoffers och deras familjemedlemmars rätt till privatliv. I början av rättegången har du också rätt att erkänna alla eller vissa åtalspunkter och kan träffa en överenskommelse med åklagaren som leder till en minskning av straffet.

Möjliga straff

I slutet av rättegången meddelar domaren eller domstolen en dom som avgör alla frågor som var föremål för rättegången, genom att antingen fälla eller fria den åtalade för alla brott som prövats i målet. Domen kan också meddelas muntligen vid rättegången och måste därefter meddelas skriftligen. Om parterna efter att domen har offentliggjorts uttrycker sin avsikt att inte överklaga vinner domen laga kraft.

Om du fälls för ett brott får domaren eller domstolen ådöma en påföljd som motsvarar det berörda brottet, utan att överskrida det strängaste straff som åklagarsidan begär.

Senaste uppdatering: 22/03/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Har jag rätt att överklaga domstolens beslut?

Ja, domar i brottmål kan alltid överklagas. En dom kan överklagas till en högre domstol genom ett överklagandeförfarande (*recurso de apelación*). Dessutom kan domar som avkunnats av denna högre instans överklagas till Högsta domstolen (*Tribunal Supremo*) genom överklagande i en rättsfråga (*recurso de casación*) på olika grunder, beroende på det ursprungliga förfarandet. Domar i mål om ringa brott får endast överklagas genom ett överklagandeförfarande (de får inte överklagas i en rättsfråga).

Tidsfristerna för att inge ett överklagande beror på vilket förfarande som tillämpas och räknas från den tidpunkt domen delgavs. Vid ordinarie och summariska processer och förfaranden inför en jury är exempelvis tidsfristen tio dagar. När det gäller snabbrettegångar och mål om ringa brott är denna tidsfrist fem dagar. Ett överklagande i en rättsfråga måste tillkännages inom fem dagar. Den efterföljande perioden för att inge detta överklagande är 15, 20 eller 30 dagar, beroende på var i landet den domstol som meddelade den överklagade domen är belägen.

Vilka andra rättsmedel har jag?

Den som har fällts genom en utevarodom (i de fall där det är rättsligt möjligt att hålla en sådan rättegång) har rätt att överklaga domen, även om fristen för detta har löpt ut, varvid tiodagarsperioden räknas från den dag då man fick reda på domen.

Även om en fällande dom har vunnit laga kraft går det i vissa fall att ansöka om att den ska hävas och att en ny dom ska avkunnas genom resning (*recurso de revisión de sentencias firmes*) (t.ex. om den fällande domen grundades på en handling eller ett vittnesmål som senare förklarats vara falskt, om två olika personer har fällts för samma brott när endast en av dem kunde ha varit gärningsperson eller om Europadomstolen meddelar dom till den fällda personens fördel).

När möjligheterna att överklaga till de allmänna domstolarna väl har uttömts kan man under alla omständigheter överklaga till konstitutionsdomstolen (*Tribunal Constitucional*) genom en talan om kränkning av de grundläggande rättigheterna och friheterna (*recurso de amparo*), om man anser att det har skett en kränkning av de grundläggande rättigheterna. När alla inhemska rättsmedel har uttömts kan du också väcka talan vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

Om jag döms, vad får det för konsekvenser?

Olika typer av påföljder kan ådömas beroende på det begångna brottet: frihetsberövande påföljd (t.ex. fängelse eller intensivövervakning), andra påföljder (t.ex. körförbud eller samhällstjänst, alltid med ditt samtycke) och böter (skyldighet att betala ett penningbelopp). Utöver den påföljd som ådöms för brottet kan du, om skada uppkommit, även åläggas att betala ersättning (skadeståndstalan i samma brottmålsprocess). Om du inte betalar böter kan den påföljden ersättas av ett fängelsestraff eller samhällstjänst.

Belastningsregister

En fällande dom innebär att belastningen registreras i det spanska belastningsregistret (*Registro de Antecedentes Penales*). Belastningen kan beaktas, skärpa påföljden vid fortsatt brottslig verksamhet eller göra att du inte kan behandlas på ett förmånligt sätt vid avtjänandet av straffet (t.ex. ingen villkorlig dom). När du har avtjänat det utdömda straffet och en viss tid har gått, tas denna belastning bort ur registret och kommer inte längre att få några negativa konsekvenser för dig. Denna tidsperiod varierar, beroende på brottets typ och allvar, från sex månader för ringa brott till tio år för de allvarigaste påföljderna.

Straffverkställighet, överföring av intagna, skyddstillsyn och alternativa påföljder

När domen har vunnit laga kraft, antingen på grund av att möjligheterna att överklaga har uttömts eller på grund av att tidsfristen för överklagande har löpt ut utan att ett överklagande har lämnats in, måste domen verkställas, det vill säga de utdömda straffen avtjänas. Om straffet inte avtjänas frivilligt beslutar domaren om nödvändiga åtgärder för att verkställa det (t.ex. att polisen ska hitta och gripa dig, för fängelsestraff, eller att din egendom ska beslagtas, för betalning av böter).

Villkorlig dom: Om påföljden är ett frihetsstraff (fängelse eller intensivövervakning på en viss plats, till exempel bostaden), om du inte har begått liknande brott tidigare och om fängelsestraffet inte överskrider en viss tidsgräns, i allmänhet två år, får domaren meddela en villkorlig dom, vilket innebär att du slipper fängelse förutsatt att du inte återfaller i brott under en viss prøvotid. Om du begår ytterligare ett brott under den tiden kan du bli skyldig att avtjäna det tidigare straffet, utöver straffet för det nya brottet. Om du inte begår några brott under prøvotiden anses ditt ursprungliga straff ha avtjänats och vid utgången av den lagstadgade perioden kan belastningen tas bort ur registret.

I samband med en villkorlig dom kan domaren ibland ställa andra villkor som du måste uppfylla, exempelvis att du ska delta i rehabilitering för missbrukare eller att du inte får besöka vissa platser eller närma dig vissa personer.

Alternativa påföljder. Om påföljden är ett fängelsestraff på mindre än tre månader ersätter domaren i vilket fall som helst fängelsestraffet med ett annat mindre betungande straff (böter, samhällstjänst eller intensivövervakning).

Om du är utländsk medborgare och påföljden är ett fängelsestraff på mer än ett år och högst fem år, får domaren besluta att denna påföljd ska ersättas av utvisning från landet med ett förbud mot att återvända under ett visst antal år. Om fängelsestraffet överstiger fem år måste du avtjäna en del av straffet före utvisningen.

Överföring av intagna: Om du har dömts till ett fängelsestraff har du rätt att avtjäna det i ett fängelse nära ditt hem, om inte särskilda skäl föreligger. Om du är EU-medborgare kan du dessutom överföras till ditt land för att avtjäna straffet där. Om du är medborgare i ett tredjeland beror detta på om det finns internationella fördrag som möjliggör en sådan överföring.

Skyddstillsyn: Om vissa särskilt grova brott har begåtts kan den dömda personen bli föremål för domstolsövervakning genom att vara tvungen att följa eventuella förelägganden från domaren (normalt när en dömd person frigges efter att ha avtjänat ett fängelsestraff), utöver påföljderna för själva brottet.

Dessa åtgärder är mycket varierande och den valda åtgärden beror på brottets allvar eller typ (t.ex. medicinsk behandling, deltagande i ett sexualbrottsprogram eller när det gäller att närma sig och kommunicera med vissa personer). Underlåtenhet att följa sådana förelägganden kan leda till andra åtgärder, och vid allvarliga eller upprepade överträdelse kan du bli åtalad för underlåtenhet att följa de ålagda rättsliga åtgärderna.

Skyddstillsyn är något annat än villkorlig frigivning, vilket är vad du skulle ha rätt till om du har dömts till fängelse, redan har avtjänat en del av detta straff och hittills har gett prov på gott uppförande. I sådana fall kan den återstående strafftiden skjutas upp och personen kan frigges och åläggas att rätta sig efter de åtgärder som domaren beslutar om.

Senaste uppdatering: 22/03/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.